

Si En E

Slovensko partnerstvo
za energijo in okolje
na obrambnem področju

Strateška pobuda Slovenije za uveljavitev energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti

*Strategic Initiative of Slovenia for
Redefining Energy Resilience as a Key Defence Capability*

D1 - Koncept strateške pobude Slovenije

Dokument predstavlja konceptualno in strateško podlago za pripravo in izvedbo Strateške pobude Slovenije v okviru SIDEC 2026.

Opreljuje vizijo, strateške cilje, ključne aktivnosti ter model sodelovanja za krepitev položaja Slovenije kot prepoznanega evropskega partnerja, ki aktivno prispeva k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev na področju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

sidec 2026

International Defence Exhibition and Conference | Celje, november 2026

Datum:	16. 09. 2026		
Verzija Status	v4.0	OSNUTEK ZA REVIZIJO ZAKLJUČEN	
Stopnja diseminacije:	JAVNO OMEJENA DISTRIBUCIJA POSLOVNA SKRIVNOST		
Dokument:	TECES_SiEnE_SIDEC-2026_D1-POBUDA_KONCEPT_v4_20260916.docx		

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

POVZETEK

Strateška pobuda Slovenije za uveljavitev energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

Evropsko varnostno okolje se v zadnjih letih bistveno spreminja. Geopolitične napetosti, vojna v Ukrajini, vse pogostejše hibridne grožnje, ranljivost kritične infrastrukture ter pospešena digitalizacija in elektrifikacija obrambnih sistemov postavljajo pred države članice Evropske unije nove izzive pri zagotavljanju varnosti, odpornosti in operativne pripravljenosti.

Energija tako ni več zgolj podporni element vojaških operacij, temveč postaja eden ključnih dejavnikov operativne pripravljenosti ter eno prednostnih področij razvoja prihodnjih obrambnih zmogljivosti Evropske unije, Evropske obrambne agencije (EDA), držav članic in zveze NATO. Krepitev energetske odpornosti zato predstavlja skupni interes evropskih in evroatlantskih partnerjev pri zagotavljanju večje varnosti, interoperabilnosti in odpornosti oboroženih sil.

Temeljno **izhodišče pobude je, da razvoj energetske odpornosti prvenstveno krepi prihodnje obrambne zmogljivosti**, pri čemer številne razvite tehnologije zaradi svojega potenciala dvojne rabe pomembno prispevajo tudi k večji odpornosti kritične infrastrukture in civilnega okolja.

Slovenija je v zadnjih letih razvila mednarodno prepoznaven model sodelovanja, ki temelji na tesnem povezovanju Ministrstva za obrambo Slovenije (MORS), Slovenskega partnerstva za energijo in okolje na obrambnem področju (SiEnE), slovenskih podjetij, raziskovalnih organizacij ter drugih razvojnih partnerjev. Pomembno povezovalno vlogo pri tem ima inovacijski grozd zelenih tehnologij TECES kot koordinator partnerstva SiEnE in številnih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud. Takšen model je Sloveniji omogočil prevzem aktivnejše vloge v pobudah Evropske obrambne agencije (EDA), Evropskega obrambnega sklada (EDF) ter drugih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih programih.

Strateška pobuda Slovenije predstavlja naslednji korak tega razvoja. Njen namen ni zgolj predstavitev slovenskih kompetenc in dosežkov, temveč krepitev prispevka Slovenije k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev, spodbujanju strateškega dialoga ter razvoju novih oblik evropskega sodelovanja na področju energetske odpornosti.

Mednarodni obrambni sejem in konferenca SIDEC 2026 predstavljata prvo platformo za uresničevanje te pobude. S povezovanjem evropskega strateškega dialoga, predstavitev slovenskega modela sodelovanja ter prikazom evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih programov in projektov želi Slovenija spodbuditi nadaljnje povezovanje držav članic, evropskih institucij, industrije in raziskovalnih organizacij ter prispevati k pripravi novih evropskih pobud in partnerstev.

Strateška pobuda presega okvir posameznega dogodka in posameznega resorja. Predstavlja priložnost za dolgoročno povezovanje ministrstev, javnih institucij, industrije, raziskovalnih organizacij in drugih razvojnih partnerjev na področjih, kjer se prepletajo obramba, energetika, raziskave, inovacije, razvoj kritične infrastrukture in gospodarski razvoj. Takšen pristop krepi usklajevanje nacionalnih razvojnih prioritet, spodbuja učinkovitejše vključevanje Slovenije v evropske programe ter prispeva k oblikovanju enotnega nacionalnega ekosistema za razvoj energetske odpornosti.

S strateško pobudo želi Slovenija utrditi svoj položaj aktivnega in prepoznanega evropskega partnerja, ki s povezovalnim pristopom, razvojnimi kompetencami in mednarodnim sodelovanjem soustvarja prihodnje evropske usmeritve ter prispeva h krepitvi energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK.....	2
PRIPRAVLJENO V SODELOVANJU	4
1 STRATEŠKO IZHODIŠČE.....	5
1.1 Spreminjajoče se varnostno okolje.....	5
1.2 Energetska odpornost kot ena ključnih obrambnih zmogljivosti	5
1.3 Evropski in evroatlantski strateški okvir	5
1.4 Zakaj Slovenija?.....	6
2 STRATEŠKA POBUDA SLOVENIJE	7
2.1 Vizija.....	7
2.2 Strateški cilj	8
2.3 Strateški pristop	8
2.4 Strateška arhitektura pobude.....	8
3 EVROPSKI STRATEŠKI DIALOG	9
3.1 EDA RTI Directors Meeting	10
3.2 International Expert Panel	10
3.3 European Collaborative Programmes & Projects Showcase.....	11
3.4 Zaključna misel	11
4 SLOVENSKI MODEL SODELOVANJA ZA KREPITEV ENERGETSKE ODPORNOSTI	12
4.1 Slovenski model sodelovanja	12
4.2 Skupni slovenski program na SIDEC 2026.....	12
5 STRATEŠKI UČINKI STRATEŠKE POBUDE SLOVENIJE	14
5.1 Prispevek k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev.....	14
5.2 Krepitev mednarodnega položaja Slovenije	14
5.3 Krepitev nacionalnega sodelovanja	14
5.4 Nove evropske raziskovalne, razvojne in inovacijske pobude	14
5.5 Gospodarski in tehnološki učinki.....	14
5.6 Dolgoročna zapuščina pobude.....	14
6 ZAKLJUČEK IN POGLED V PRIHODNOST	15

KAZALO SLIK

<i>Slika 2-1: Konceptualni okvir Strateške pobude Slovenije</i>	<i>7</i>
<i>Slika 3-1: Arhitektura evropskega strateškega dialoga</i>	<i>9</i>

KAZALO TABEL

No table of figures entries found.

PRIPRAVLJENO V SODELOVANJU

Ta dokument je bil pripravljen v okviru sodelovanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (MORS) in TECES pod okriljem Slovenskega partnerstva za energijo in okolje na obrambnem področju (SiEnE) kot konceptualna podlaga za pripravo in izvedbo Strateške pobude Slovenije za uveljavitev energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti v okviru mednarodnega obrambnega sejma in konference SIDEC 2026.

Dokument opredeljuje strateška izhodišča, cilje in organizacijski koncept pobude ter predstavlja osnovo za nadaljnje usklajevanje aktivnosti in sodelovanja med nacionalnimi in mednarodnimi partnerji.

Dokument je zasnovan kot živ dokument, ki se bo po potrebi dopolnjeval in posodabljal skladno z usmeritvami MORS ter razvojem aktivnosti na nacionalni, evropski in evroatlantski ravni.

Nosilec in koordinator priprave dokumenta:

- **Matej GAJZER** | direktor TECES in predsednik partnerstva SiEnE | M: +386 41 904 653 | E: matej.gajzer@teces.si

Sodelujoči predstavniki MORS:

- **polkovnik Robert ŠIPEC** | načelnik Sektorja za energetske učinkovitost in zeleni prehod | Direktorat za logistiko | T: +386 1 471 13 56 | E: robert.sipec@mors.si
- **Ajda VODLAN** | Vodja oddelka za vojaško tehnologijo, raziskave in razvoj | Direktorat za logistiko | T: +386 1 471 10 99 | E: ajda.vodlan@mors.si

Zgodovina dokumenta

Verzija	Datum	Status	Avtor / Organizacija	Opis
v4.0	16. 09. 2026	ZAKLJUČEN	M. Gajzer / TECES SiEnE	Popravek »EDA RTI Directors« v #EU Defence RTI Directors«
v3.0	10. 08. 2026	ZAKLJUČEN	M. Gajzer / TECES SiEnE	Popravek napačnega slogana »Advancing Energy...« v »Redefining Energy...« v vseh poglavjih.
v2.0	14. 07. 2026	ZAKLJUČEN	M. Gajzer / TECES SiEnE	Dopolnjena različica dokumenta na podlagi sestanka na MORS po pregledu prve različice - za nadaljevanje in okrepitev razprave z MORS in drugimi ministrstvi ter civilnimi deležniki.
v1.0	10. 07. 2026	ZAKLJUČEN	M. Gajzer / TECES SiEnE	Prva različica dokumenta za razpravo na MORS in morebitnimi dodatnimi državnimi deležniki.

Distribucijska lista

Verzija	Prejemnik	Opis
v4.0	▪ Za javno distribucijo	Za nadaljnjo razpravo drugimi slovenskimi ključnimi ministrstvi in člani partnerstev TECES/SiEnE za dodatno podporo in okrepitev aktivnosti na SIDEC.
v2.0	▪ MORS ▪ Druga ministrstva ▪ Člani TECES & SiEnE	Za nadaljnjo razpravo s predstavniki MORS in drugimi slovenskimi ključnimi ministrstvi in člani partnerstev TECES/SiEnE za dodatno podporo in okrepitev aktivnosti na SIDEC 2026.
v1.0	▪ MORS ▪ Člani TECES & SiEnE	Za nadaljnjo razpravo s predstavniki MORS glede možnih smeri strokovne podpore in člani za ustrezno podporo in aktivnosti na SIDEC 2026.

1 STRATEŠKO IZHODIŠČE

Energetska odpornost postaja eno ključnih področij razvoja sodobnih obrambnih zmogljivosti. Spreminjajoče se varnostno okolje, pospešena tehnološka preobrazba obrambnih sistemov ter vse večja odvisnost od zanesljive energetske oskrbe zahtevajo celovit pristop, ki povezuje obrambni sistem, energetiko, industrijo, raziskave in inovacije.

Številne tehnologije in rešitve za krepitev energetske odpornosti imajo **izrazit potencial dvojne rabe ter pomembno prispevajo tudi k večji odpornosti civilne družbe**, kritične infrastrukture in sistemov zaščite, reševanja ter pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

Evropska unija, Evropska obrambna agencija (EDA), države članice in zveza NATO vse **več pozornosti namenjajo razvoju energetske odpornosti kot pomembnega elementa prihodnjih obrambnih zmogljivosti**. Ob tem postaja vse pomembnejše povezovanje nacionalnih politik, razvojnih programov in mednarodnega sodelovanja, saj sodobni varnostni izzivi presegajo tradicionalne sektorske okvire.

Slovenija želi s svojo strateško pobudo aktivno prispevati k temu razvoju ter s povezovanjem nacionalnih in evropskih deležnikov sodelovati pri oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev na področju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

1.1 SPREMINJAJOČE SE VARNOSTNO OKOLJE

Evropsko varnostno okolje zaznamujejo hitro spreminjajoče se geopolitične razmere, vse večja nepredvidljivost varnostnih tveganj ter potreba po večji odpornosti držav članic Evropske unije in zveze NATO. Poleg konvencionalnih vojaških groženj postajajo vse pomembnejši hibridni napadi, kibernetске grožnje, motnje v dobavnih verigah, podnebne spremembe ter ranljivost kritične infrastrukture.

Ti izzivi neposredno vplivajo na sposobnost obrambnih sistemov za zagotavljanje operativne pripravljenosti, mobilnosti in neprekinjenega delovanja. **Energetski sistemi postajajo ena ključnih komponent obrambnih zmogljivosti, njihova odpornost pa pomemben dejavnik nacionalne, evropske in evroatlantske varnosti.**

1.2 ENERGETSKA ODPORNOST KOT ENA KLJUČNIH OBRAMBNIH ZMOGLJIVOSTI

Razvoj sodobnih obrambnih zmogljivosti zahteva celovit pristop k zagotavljanju energetske odpornosti. Ta ne pomeni zgolj učinkovite rabe energije ali uvajanja obnovljivih virov energije, temveč predvsem sposobnost obrambnega sistema, da tudi v kriznih razmerah zagotavlja neprekinjeno, varno in zanesljivo oskrbo z energijo ter ohranja operativno pripravljenost.

Energetska odpornost vključuje razvoj odpornih energetskih sistemov, elektrifikacijo vojaških platform, uporabo alternativnih virov energije in goriv, napredne sisteme upravljanja z energijo, shranjevanje energije, zaščito kritične infrastrukture ter zmanjševanje logistične odvisnosti med vojaškimi operacijami.

Velik del teh rešitev temelji na tehnologijah z visokim potencialom dvojne rabe, ki poleg obrambnega področja omogočajo uporabo tudi pri zaščiti kritične infrastrukture, zagotavljanju neprekinjene oskrbe z energijo ter podpori sistemom zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih nesrečah, večjih industrijskih nesrečah in drugih kriznih razmerah.

Čeprav je razvoj energetske odpornosti prvenstveno usmerjen v krepitev prihodnjih obrambnih zmogljivosti, takšen pristop ustvarja pomembne sinergije med obrambnim in civilnim okoljem ter povečuje dolgoročne učinke razvojnih vlaganj.

1.3 EVROPSKI IN EVROATLANTSKI STRATEŠKI OKVIR

Razvoj energetske odpornosti postaja skupna prednostna naloga Evropske unije, Evropske obrambne agencije (EDA), držav članic in zveze NATO. Evropske pobude na področju raziskav, razvoja in inovacij pomembno dopolnjujejo širša prizadevanja za krepitev odpornosti, interoperabilnosti in operativne pripravljenosti zavezniških obrambnih sistemov.

Energetska odpornost predstavlja eno izmed področij, kjer se vse tesneje povezujejo obramba, energetika, raziskave, inovacije in industrija. Prav povezovanje različnih sektorjev omogoča razvoj novih tehnologij, hitrejši prenos raziskovalnih rezultatov v uporabo ter učinkovitejše oblikovanje prihodnjih obrambnih zmogljivosti.

Razvoj tehnologij z visokim potencialom dvojne rabe omogoča učinkovitejše usmerjanje javnih razvojnih vlaganj, saj iste tehnološke rešitve prispevajo k razvoju prihodnjih obrambnih zmogljivosti ter hkrati povečujejo odpornost kritične infrastrukture in civilnega okolja.

Slovenija svojo strateško pobudo umešča v ta skupni evropski in evroatlantski okvir ter želi s povezovanjem nacionalnih in mednarodnih partnerjev aktivno prispevati k razvoju prihodnjih rešitev na področju energetske odpornosti.

1.4 ZAKAJ SLOVENIJA?

Slovenija je v zadnjih letih **razvila prepoznaven model sodelovanja** med Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije (MORS), partnerstvom SiEnE, industrijo, raziskovalnimi organizacijami ter drugimi nacionalnimi in mednarodnimi partnerji. Sodelovanje temelji na skupnem razvoju raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud ter aktivnem vključevanju v programe Evropske obrambne agencije (EDA), Evropskega obrambnega sklada (EDF) ter druge evropske in mednarodne mehanizme sodelovanja.

Z izkušnjami pri pripravi in koordinaciji evropskih projektov, razvoju naprednih tehnoloških rešitev dvojne rabe ter povezovanju držav članic, industrije in raziskovalnih organizacij je Slovenija ustvarila trdne temelje za aktivnejšo vlogo pri oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev na področju energetske odpornosti.

SIDEC 2026 predstavlja prvo platformo za uresničevanje te ambicije in začetek dolgoročnejšega procesa, katerega cilj je utrditi položaj Slovenije kot prepoznanega evropskega partnerja pri razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

Slovenija želi preseči vlogo zgolj uspešnega udeleženca evropskih programov ter s svojimi izkušnjami, kompetencami in povezovalnim pristopom postati aktiven soustvarjalec prihodnjih evropskih usmeritev na področju razvoja energetske odpornosti.

2 STRATEŠKA POBUDA SLOVENIJE

Slovenija želi s Strateško pobudo Slovenije okrepiti svojo vlogo prepoznanega evropskega partnerja pri razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

Pobuda predstavlja naravno nadgradnjo dolgoletnega sodelovanja med obrambnim sistemom, industrijo, raziskovalnimi organizacijami in mednarodnimi partnerji ter dosedanjih slovenskih izkušenj na področju obrambnih raziskav, razvoja in inovacij.

Njen namen ni zgolj predstavitev nacionalnih dosežkov, temveč krepitev prispevka Slovenije k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev, spodbujanju strateškega dialoga ter razvoju novih oblik sodelovanja med državami članicami, evropskimi institucijami, industrijo in raziskovalnimi organizacijami.

Temelji na prepričanju, da lahko Slovenija s svojim povezovalnim pristopom, razvojnimi kompetencami in mednarodnimi izkušnjami pomembno prispeva k razvoju skupnih evropskih rešitev ter h krepitvi evropske in evroatlantske varnosti.

2.1 VIZIJA

Vizija Strateške pobude Slovenije je prispevati k razvoju odpornejšega, tehnološko naprednejšega in bolj povezanega evropskega obrambnega prostora, pri katerem Slovenija s svojim povezovalnim pristopom, razvojnimi kompetencami in mednarodnim sodelovanjem aktivno soustvarja prihodnje evropske usmeritve na področju energetske odpornosti.

Vizija presega okvir posameznega dogodka ali projekta. Predstavlja dolgoročno usmeritev Slovenije k povezovanju evropskega strateškega dialoga, raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih aktivnosti ter mednarodnega sodelovanja z namenom razvoja prihodnjih obrambnih zmogljivosti in krepitve energetske odpornosti Evrope.

Slika 2-1: Konceptualni okvir Strateške pobude Slovenije

2.2 STRATEŠKI CILJ

Strateški cilj pobude je vzpostaviti dolgoročno platformo, ki povezuje evropski strateški dialog in slovenski model sodelovanja ter prispeva k razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

Pobuda zasleduje naslednje cilje:

- **okrepiti prispevek Slovenije** k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev v okviru Evropske unije, Evropske obrambne agencije (EDA) ter v podporo širšim ciljem zveze NATO;
- **okrepiti položaj Slovenije** kot prepoznanega evropskega partnerja na področju energetske odpornosti;
- **spodbujati razvoj novih evropskih** raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud;
- **povečati vključevanje slovenskih organizacij** v prihodnje evropske programe in projekte;
- **okrepiti sodelovanje** med ministrstvi, evropskimi institucijami, industrijo, raziskovalnimi organizacijami in drugimi deležniki;
- **spodbujati razvoj naprednih tehnologij z visokim potencialom dvojne rabe**, ki prispevajo h krepitvi prihodnjih obrambnih zmogljivosti ter povečujejo odpornost kritične infrastrukture in civilnega okolja;
- **utrditi slovenski model sodelovanja kot primer dobre prakse povezovanja** obrambnega sistema, industrije, raziskovalnih organizacij in drugih razvojnih partnerjev.

2.3 STRATEŠKI PRISTOP

Za doseganje zastavljenih ciljev pobuda temelji na dveh medsebojno povezanih stebrih.

- **Prvi stebel predstavlja Evropski strateški dialog**, katerega namen je oblikovanje skupnega razumevanja prihodnjih izzivov, razvojnih prioritet in usmeritev na področju energetske odpornosti med državami članicami, Evropsko obrambno agencijo (EDA), evropskimi institucijami, industrijo in raziskovalnimi organizacijami.
- **Drugi stebel predstavlja Slovenski model sodelovanja**, ki prikazuje, kako je mogoče evropske razvojne usmeritve učinkovito prenesti v nacionalno okolje skozi tesno sodelovanje obrambnega sistema, industrije, raziskovalnih organizacij in drugih razvojnih partnerjev.

Oba stebra se medsebojno dopolnjujeta. Evropski strateški dialog prispeva k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev, slovenski model sodelovanja pa predstavlja praktičen primer njihovega uresničevanja ter hkrati izhodišče za nadaljnje evropsko sodelovanje.

2.4 STRATEŠKA ARHITEKTURA POBUDE

Strateška pobuda Slovenije temelji na povezovanju evropskega strateškega dialoga in slovenskega modela sodelovanja v enotno razvojno platformo.

Evropski strateški dialog ustvarja prostor za oblikovanje skupnih razvojnih prioritet, novih partnerstev in prihodnjih evropskih pobud, slovenski model sodelovanja pa predstavlja način njihovega učinkovitega prenosa v nacionalno okolje skozi povezovanje države, industrije, raziskovalnih organizacij in drugih razvojnih partnerjev.

Takšna arhitektura omogoča hkratno oblikovanje prihodnjih evropskih usmeritev, predstavitev slovenskih razvojnih kompetenc ter vzpostavljanje novih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud, ki prispevajo h krepitvi prihodnjih obrambnih zmogljivosti in dolgoročnemu razvoju energetske odpornosti.

3 EVROPSKI STRATEŠKI DIALOG

Kako želi Slovenija prispevati k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev?

Shaping Europe's Defence Energy Resilience Agenda - Redefining Energy Resilience as a Defence Capability.

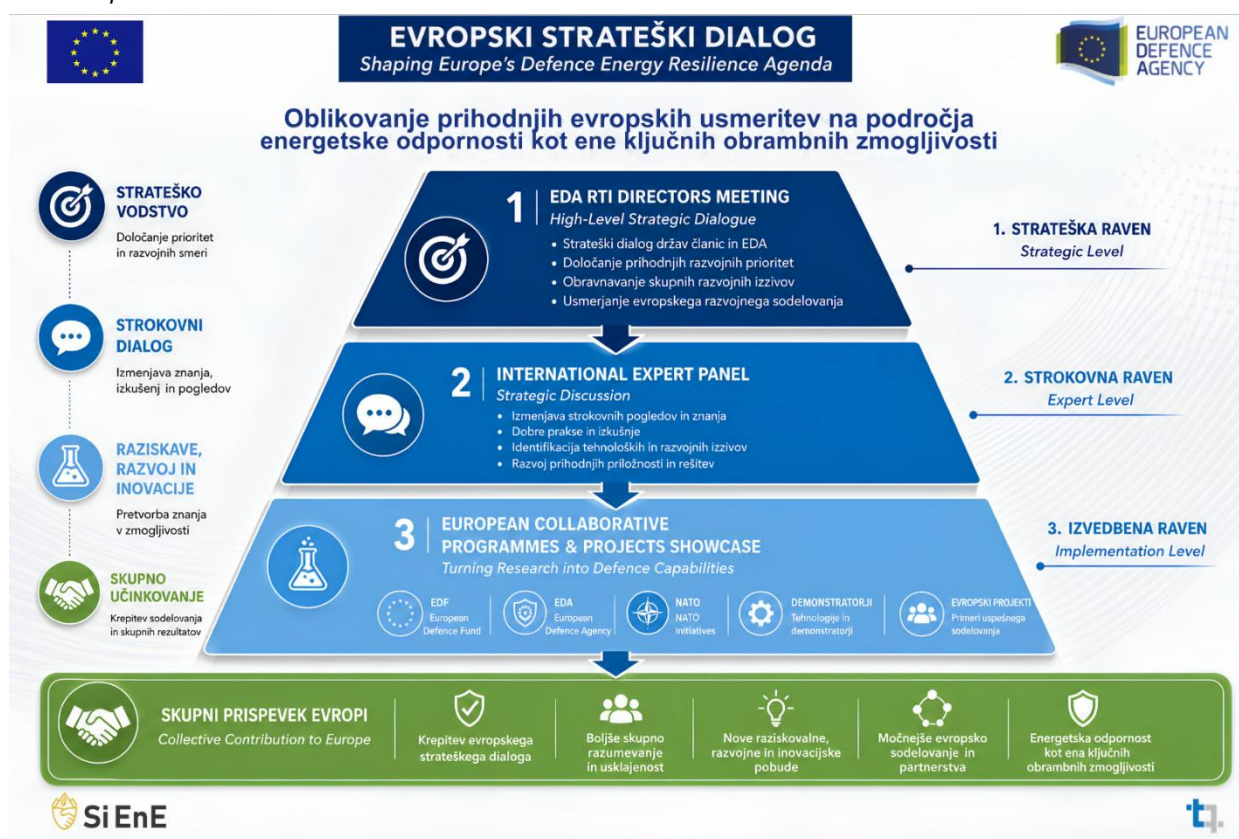
Evropski strateški dialog predstavlja osrednjo mednarodno dimenzijo Strateške pobude Slovenije. Njegov namen je spodbuditi odprto razpravo med državami članicami Evropske unije, Evropsko obrambno agencijo (EDA), Evropsko komisijo, zvezo NATO, industrijo, raziskovalnimi organizacijami ter drugimi ključnimi deležniki o prihodnjem razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

Slovenija želi s svojo povezovalno vlogo, izkušnjami pri koordinaciji evropskih raziskovalnih in razvojnih pobud ter dolgotrajnim sodelovanjem z Evropsko obrambno agencijo ustvariti nevtralno platformo za odprt strateški dialog o prihodnjem razvoju energetske odpornosti v Evropi.

Dialog ne predvideva oblikovanja novih institucionalnih struktur ali mehanizmov sodelovanja. Njegov namen je ustvariti prostor za izmenjavo strateških pogledov, predstavitev dobrih praks, prepoznavanje skupnih razvojnih izzivov ter razpravo o prihodnjih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih usmeritvah.

Za podporo temu dialogu Strateška pobuda Slovenije povezuje tri medsebojno povezane aktivnosti, ki skupaj tvorijo celovit okvir evropskega strateškega dialoga:

- 1) **Steber 1: EU Defence RTI Directors Meeting** - High-Level Strategic Dialogue
- 2) **Steber 2: International Expert Panel** - Expert Strategic Discussion
- 3) **Steber 3: European Collaborative Programmes & Projects Showcase** - Showcasing European Cooperation in Action

Slika 3-1: Arhitektura evropskega strateškega dialoga

3.1 EU DEFENCE RTI DIRECTORS MEETING

Srečanje direktorjev raziskav in tehnologije držav članic EU **predstavlja najvišjo strateško raven evropskega dialoga** v okviru Strateške pobude Slovenije. Srečanje se umešča v okvir dejavnosti Evropske obrambne agencije na področju raziskav, tehnologije in razvoja obrambnih zmogljivosti. Namen srečanja je omogočiti izmenjavo strateških pogledov med državami članicami in Evropsko obrambno agencijo o prihodnjem razvoju energetske odpornosti ter njenem pomenu za razvoj prihodnjih evropskih obrambnih zmogljivosti.

Srečanje je načrtovano v četrtek, 12. novembra 2026 v Ljubljani.

Ne predstavlja odločevalskega foruma, temveč platformo za skupni razmislek o prihodnjih raziskovalnih in tehnoloških prioritetah, razvojnih potrebah ter možnostih za okrepitev evropskega sodelovanja.

Ključne vsebine

- energetska odpornost kot ena ključnih obrambnih zmogljivosti;
- prihodnje raziskovalne in tehnološke prioritete;
- skupni razvojni izzivi držav članic;
- povezovanje evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih aktivnosti;
- priložnosti za okrepitev evropskega sodelovanja.

Pričakovani prispevki

- krepitev strateškega dialoga med državami članicami;
- skupno razumevanje prihodnjih razvojnih prioritet;
- prepoznavanje novih področij evropskega sodelovanja;
- podpora nadaljnjim aktivnostim EDA na področju energetske odpornosti.

Prispevek k Strateški pobudi Slovenije

Srečanje predstavlja osrednjo strateško aktivnost pobude in Sloveniji omogoča, da v sodelovanju z Evropsko obrambno agencijo prispeva k oblikovanju prihodnjih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih usmeritev.

3.2 INTERNATIONAL EXPERT PANEL

Mednarodni strokovni panel **predstavlja osrednjo strokovno razpravo evropskega strateškega dialoga**. Povezuje predstavnike ministrstev za obrambo, Evropske obrambne agencije, Evropske komisije, zveze NATO, industrije, raziskovalnih organizacij ter drugih mednarodnih partnerjev z namenom izmenjave strokovnih pogledov na prihodnji razvoj energetske odpornosti.

Panel je načrtovan v sredo, 11. novembra 2026 na sejmu SIDEC 2026 v Celju.

Predstavlja povezovalni element med strateško ravno odločanja in strokovno skupnostjo ter omogoča razpravo o tehnoloških, organizacijskih in razvojnih izzivih prihodnjih obrambnih zmogljivosti.

Ključne vsebine

- energetska odpornost kot ključna obrambna zmogljivost;
- tehnološki in organizacijski razvojni izzivi;
- nacionalni in evropski pristopi;
- prenos raziskovalnih rezultatov v razvoj zmogljivosti;
- prihodnje raziskovalne in razvojne priložnosti.

Pričakovani prispevki

- strokovna podpora evropskemu strateškemu dialogu;
- izmenjava strokovnih izkušenj in dobrih praks;
- oblikovanje novih raziskovalnih in razvojnih pobud;
- krepitev sodelovanja med evropskimi deležniki.

Prispevek k Strateški pobudi Slovenije

Panel predstavlja osrednji strokovni forum pobude ter povezuje evropsko obrambno, raziskovalno in industrijsko skupnost pri oblikovanju prihodnjih razvojnih usmeritev..

3.3 EUROPEAN COLLABORATIVE PROGRAMMES & PROJECTS SHOWCASE

Predstavitev evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih programov ter projektov dopolnjuje strateški dialog in **predstavlja praktično dimenzijo evropskega strateškega dialoga**.

Namen aktivnosti je prikazati konkretne rezultate evropskega sodelovanja ter predstaviti, kako skupni raziskovalni in razvojni projekti prispevajo k razvoju prihodnjih obrambnih zmogljivosti.

Predstavitve bi potekale v okviru programa SIDEC 2026 v Celju.

Poseben poudarek bo namenjen projektom Evropske obrambne agencije (EDA), Evropskega obrambnega sklada (EDF), zveze NATO ter drugim evropskim pobudam, ki uspešno povezujejo države članice, industrijo in raziskovalne organizacije.

Ključne vsebine

- evropski raziskovalni in razvojni projekti;
- tehnološki demonstratorji;
- primeri uspešnega evropskega sodelovanja;
- tehnologije z visokim potencialom dvojne rabe;
- prihodnje raziskovalne in razvojne pobude.

Pričakovani prispevki

- večja prepoznavnost evropskih raziskovalnih dosežkov;
- povezovanje novih partnerjev;
- oblikovanje novih raziskovalnih konzorcijev;
- priprava prihodnjih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud..

Prispevek k Strateški pobudi Slovenije

Predstavitev evropskih programov in projektov predstavlja most med strateškim dialogom in praktičnim razvojem novih rešitev ter prikazuje, kako evropsko sodelovanje vodi do konkretnih tehnoloških rezultatov, novih partnerstev in prihodnjih obrambnih zmogljivosti.

3.4 ZAKLJUČNA MISEL

Evropski strateški dialog predstavlja platformo za skupen razmislek o prihodnjem razvoju energetske odpornosti v evropskem obrambnem prostoru. S povezovanjem držav članic, Evropske obrambne agencije (EDA), Evropske komisije, zveze NATO, industrije, raziskovalnih organizacij ter drugih ključnih deležnikov spodbuja izmenjavo strateških pogledov, strokovnega znanja in razvojnih izkušenj.

Strateška pobuda Slovenije ne predlaga novih institucionalnih struktur, temveč želi prispevati k odprtemu, vključujočemu in dolgoročnemu evropskemu strateškemu dialogu. Slovenija želi s svojim povezovalnim pristopom, razvojnimi kompetencami in aktivnim sodelovanjem v evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobudah prispevati k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev ter nadaljnjemu razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.

4 SLOVENSKI MODEL SODELOVANJA ZA KREPITEV ENERGETSKE ODPORNOSTI

Slovenian Approach towards Strengthening Energy Resilience – Enhancing Defence Capabilities

Evropski strateški dialog predstavlja okvir za oblikovanje prihodnjih razvojnih usmeritev, slovenski model sodelovanja pa prikazuje, kako je mogoče te usmeritve učinkovito prenesti v nacionalno okolje. Temelji na tesnem sodelovanju obrambnega sistema, industrije, raziskovalnih organizacij, javnih institucij in mednarodnih partnerjev ter omogoča usklajeno načrtovanje razvojnih prioritet, povezovanje nacionalnih kompetenc in učinkovitejši prenos raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih rezultatov v razvoj prihodnjih obrambnih zmogljivosti.

Posebna značilnost slovenskega modela je sistematično povezovanje obrambnega in civilnega področja pri razvoju tehnologij z visokim potencialom dvojne rabe. Takšen pristop spodbuja učinkovitejšo uporabo nacionalnega znanja, krepi sodelovanje med različnimi sektorji ter povečuje dolgoročne učinke razvojnih vlaganj.

Dodana vrednost slovenskega pristopa ni zgolj v razvoju posameznih projektov ali tehnologij, temveč predvsem v učinkovitem povezovanju ključnih deležnikov, ki evropske razvojne usmeritve pretvarjajo v konkretne raziskovalne, razvojne in inovacijske aktivnosti ter prihodnje obrambne zmogljivosti.

4.1 SLOVENSKI MODEL SODELOVANJA

Temelj slovenskega modela predstavlja dolgoročno partnerstvo med Ministrstvom za obrambo Slovenije (MORS), partnerstvom SiEnE, industrijo, raziskovalnimi organizacijami ter drugimi nacionalnimi in mednarodnimi partnerji. Model temelji na skupnem opredeljevanju razvojnih prioritet, pripravi skupnih raziskovalnih in razvojnih pobud ter usklajenem vključevanju slovenskih organizacij v evropske programe in partnerstva.

Pomemben element modela predstavlja razvoj tehnologij z visokim potencialom dvojne rabe, ki omogočajo hkratno krepitev prihodnjih obrambnih zmogljivosti ter razvoj rešitev za povečanje odpornosti kritične infrastrukture in civilnega okolja. Takšen pristop povečuje učinkovitost razvojnih vlaganj, spodbuja prenos znanja med obrambnim in civilnim sektorjem ter krepi konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Slovenska podjetja in raziskovalne organizacije pri tem niso zgolj izvajalci raziskovalnih aktivnosti, temveč aktivni partnerji pri oblikovanju prihodnjih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud ter soustvarjalci evropske obrambne tehnološke in industrijske baze (EDTIB).

Prav takšen povezovalni model sodelovanja Sloveniji omogoča, da uspešno sodeluje in koordinira številne evropske raziskovalne, razvojne in inovacijske projekte na področju energetske odpornosti.

4.2 SKUPNI SLOVENSKI PROGRAM NA SIDEC 2026

Skupni slovenski program na SIDEC 2026 predstavlja prvo mednarodno predstavitev Strateške pobude Slovenije in praktičen prikaz slovenskega modela sodelovanja evropski obrambni skupnosti.

Program se predstavlja pod skupno identiteto:

"Slovenian Approach towards Strengthening Energy Resilience – Enhancing Defence Capabilities"

in obiskovalcem predstavlja enoten slovenski pristop, ki povezuje strateške usmeritve obrambnega sistema, raziskovalne in razvojne kompetence, industrijske zmogljivosti ter mednarodno sodelovanje.

Namesto ločenih predstavitev posameznih organizacij program prikazuje, kako Slovenija s povezovanjem države, industrije, raziskovalnih organizacij in partnerstva SiEnE ustvarja pogoje za razvoj prihodnjih obrambnih zmogljivosti ter aktivno prispeva k evropskemu strateškemu dialogu.

Skupni slovenski program temelji na treh medsebojno povezanih vsebinskih sklopih:

- **Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije (MORS):** predstavitev strateških usmeritev, aktivnosti in razvojnih prioritet Slovenije na področju energetske odpornosti v obrambi;
- **Slovensko partnerstvo za energijo in okolje na obrambnem področju (SiEnE):** predstavitev slovenskega modela sodelovanja ter povezovanja obrambnega sistema, industrije in raziskovalnih organizacij v podporo evropskemu sodelovanju;

- **Slovenska industrija in raziskovalne organizacije:** predstavitev kompetenc, raziskovalnih dosežkov, razvojnih projektov in tehnoloških rešitev, ki prispevajo k razvoju prihodnjih obrambnih zmogljivosti.

Podrobnejša organizacija programa, razstavnega prostora, vsebinskih aktivnosti, odgovornosti partnerjev in izvedbenih postopkov je opredeljena v izvedbenem dokumentu D2 – Izvedbeni načrt.

5 STRATEŠKI UČINKI STRATEŠKE POBUDE SLOVENIJE

Strateška pobuda Slovenije presega okvir posameznega dogodka ali projekta. Njena vrednost ni zgolj v izvedbi aktivnosti v okviru SIDEC 2026, temveč predvsem v dolgoročnem prispevku h krepitvi evropskega strateškega dialoga, razvoju nacionalnega sodelovanja ter utrjevanju položaja Slovenije kot prepoznanega evropskega partnerja na področju energetske odpornosti.

S povezovanjem strateškega dialoga, slovenskega modela sodelovanja ter raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih aktivnosti pobuda ustvarja pogoje za razvoj novih partnerstev, skupnih evropskih pobud ter dolgoročno krepitev obrambnih zmogljivosti in tehnološke odpornosti. Pričakovani učinki pobude se odražajo na šestih medsebojno povezanih področjih.

5.1 PRISPEVEK K OBLIKOVANJU PRIHODNIJH EVROPSKIH USMERITEV

Pobuda krepi prispevek Slovenije k oblikovanju prihodnjih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih usmeritev na področju energetske odpornosti.

S spodbujanjem odprtega evropskega strateškega dialoga, izmenjavo izkušenj ter povezovanjem držav članic, Evropske obrambne agencije (EDA), Evropske komisije, zveze NATO, industrije in raziskovalnih organizacij prispeva k oblikovanju skupnega razumevanja prihodnjih razvojnih prioritet ter nadaljnji krepitvi evropskega sodelovanja.

5.2 KREPITEV MEDNARODNEGA POLOŽAJA SLOVENIJE

Pobuda utrjuje položaj Slovenije kot aktivnega, povezovalnega in verodostojnega evropskega partnerja na področju obrambnih raziskav, razvoja in inovacij.

S predstavitvijo slovenskega modela sodelovanja, razvojnih kompetenc ter uspešnih primerov evropskega sodelovanja krepi prepoznavnost Slovenije ter njeno vlogo pri pripravi prihodnjih evropskih pobud, partnerstev in razvojnih programov.

5.3 KREPITEV NACIONALNEGA SODELOVANJA

Pobuda spodbuja dolgoročno povezovanje ministrstev, javnih institucij, industrije, raziskovalnih organizacij in drugih razvojnih partnerjev na področjih, kjer se prepletajo obramba, energetika, raziskave, inovacije, zaščita kritične infrastrukture in gospodarski razvoj.

Takšen pristop omogoča učinkovitejše usklajevanje nacionalnih razvojnih prioritet, krepi medresorsko sodelovanje ter ustvarja pogoje za pripravo skupnih razvojnih pobud z dolgoročnimi učinki.

5.4 NOVE EVROPSKE RAZISKOVALNE, RAZVOJNE IN INOVACIJSKE POBUDE

Evropski strateški dialog in povezovanje partnerjev v okviru Strateške pobude Slovenije ustvarjata pogoje za pripravo novih evropskih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud.

Pobuda spodbuja oblikovanje novih mednarodnih konzorcijev, pripravo skupnih projektov ter aktivnejše vključevanje slovenskih organizacij v programe Evropske obrambne agencije (EDA), Evropskega obrambnega sklada (EDF), zveze NATO ter druge evropske in mednarodne pobude.

5.5 GOSPODARSKI IN TEHNOLOŠKI UČINKI

Pobuda spodbuja razvoj naprednih tehnologij z visokim potencialom dvojne rabe, ki prispevajo h krepitvi prihodnjih obrambnih zmogljivosti ter hkrati povečujejo odpornost kritične infrastrukture in civilnega okolja.

S tem spodbuja prenos raziskovalnih rezultatov v prakso, razvoj novih produktov in storitev, krepi konkurenčnost slovenskega gospodarstva ter povečuje vključevanje slovenskih podjetij in raziskovalnih organizacij v evropske obrambne in civilne dobavne verige.

5.6 DOLGOROČNA ZAPUŠČINA POBUDE

SIDEC 2026 predstavlja izhodišče za dolgoročen proces povezovanja Slovenije z evropskimi institucijami, državami članicami, industrijo in raziskovalnimi organizacijami na področju energetske odpornosti.

Dolgoročna zapuščina pobude ni zgolj izvedba posameznih aktivnosti, temveč vzpostavitev trajnejše platforme za evropski strateški dialog, razvoj novih partnerstev ter pripravo prihodnjih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih pobud, ki bodo prispevale h krepitvi evropskih obrambnih zmogljivosti in odpornosti.

6 ZAKLJUČEK IN POGLED V PRIHODNOST

Strateška pobuda Slovenije ni omejena na izvedbo SIDEC 2026. Dogodek predstavlja prvo platformo za predstavitev slovenskega pristopa ter začetek dolgoročnega procesa povezovanja nacionalnih in evropskih deležnikov na področju energetske odpornosti.

V prihodnje želi Slovenija nadaljevati krepitev medresorskega sodelovanja, spodbujati razvoj tehnologij z visokim potencialom dvojne rabe ter povečati vključevanje slovenskih organizacij v evropske in evroatlantske raziskovalne, razvojne in inovacijske programe. S tem bo še okrepila svoj prispevek k razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti ter utrdila svoj položaj prepoznanega evropskega partnerja na tem področju.

Strateška pobuda Slovenije je usmerjena v krepitev skupnega evropskega razumevanja energetske odpornosti ter spodbujanje tesnejšega sodelovanja med državami članicami, evropskimi institucijami, industrijo in raziskovalnimi organizacijami. S povezovanjem strateškega dialoga, nacionalnega sodelovanja ter raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih aktivnosti predstavlja platformo za oblikovanje novih partnerstev, skupnih pobud in prihodnjih evropskih razvojnih usmeritev.

Strateška pobuda Slovenije predstavlja izhodišče za dolgoročno uveljavljanje Slovenije kot enega vodilnih evropskih partnerjev pri razvoju energetske odpornosti, ki s svojim povezovalnim pristopom, razvojnimi kompetencami in mednarodnim sodelovanjem aktivno prispeva k oblikovanju prihodnjih evropskih usmeritev ter razvoju energetske odpornosti kot ene ključnih obrambnih zmogljivosti.